

FÜGGETLEN UJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:
SZILASSY ZOLTÁN
az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Sporzon Vilmos †.

(1865—1902.)

A magyar mezőgazdasági életnek ismét egy derék harcosát veszítettük el a múlt héten. Meghalt *Sporzon Vilmos*, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület titkára, meghalt életének virágzó idejében, munkásságának deklarációján. Nem volt országos hírnevű ember, de a közgazdasági eszmék egy erős és teljes tudással megáldott munkása volt, akinek áldásos működését a többi előharcosok munkásságával egyetemben az ország gazdaközönsege hathatósan érezte és érezi. A gazdák mozgalmának, a magyar gazda boldogulhatásának, előmenetelének és az áldott magyar földet munkáló földműves-osztály érdekeit támogató gazdatábornak egy derék tisztje veszett el Sporzon Vilmosban. Szerető szülőinek és testvéreinek könnyei kísérték az örök nyugvóhelyre, emléke pedig itt van közöttünk, a szaktársak, a barátok körében és nem feledjük az általános szeretett »jó fiut«.

Sporzon Vilmos †.

náziumi tanulmányait Magyar-Óvárótt végezte. Innen Mödlingbe ment a műkertészeti intézetbe, melynek elvégzése után Zichy Ferencz gróf hirneves vedródi kertészetében egy évig gyakornokoskodott. Ezután három szemesztert töltött a klosterneruburgi felsőbb szőlészeti és borászati intézeten. Ennek végeztével a magyar-óvári gazd. akadémia gazdaságában fél évig gazdasági gyakorlatban lévén, a keszthelyi gazd. tanintézetet végezte el. Mint okleveles gazda, szőlész, borász és kertész gazdasági gyakorlati éveit mint segéd-tiszt, később mint gazdasági titkár, Somogy, Abauj, Temes, Békés, és Moson vármegyék több uradalmában töltötte.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesülethez 1895-ben került, hol előbb mint gyakornok, később mint titkár működött. Az első influenza-járvány óta megrongált egészsége mindinkább hanyatlott, úgy, hogy

Életrajzi adatait alábbiakban adjuk: Sporzon Vilmos, Sporzon Pál nyug. akadémiai tanár fia született Budapesten 1865. szept. 13-án. Gim-

1900-ban betegeskedése miatt pihenőre lett szüksége s hosszú, kínos betegeskedés után szülei házában váltotta őt meg a halál szenvedéseitől.

MAUTHNER ÖDÖN

csász. és kir. udvari magkereskedése

BUDAPESTEN,

VI. ker., Andrássy-ut 23. szám,
VII., Rottenbiller-utca 33. sz.

Ajánl luczernamagot, muharmagot, Carlórépamagot, piros kölesmagot, fehér kölesmagot, BIBOR-HEREMAGOT, pohánkát, mustármagot, lóbabot, téli borsót, téli bükkönyt, szőszös bükkönyt, (Vicia villosa), továbbá raffiaháncsot és rézgáliczot legelsőrendű minőségben, a legjutányosabban.

Vesz: bármely mennyiségben hiborherét és tavaszi repcét.

A szövetségben az erő.

Azok a hatalmas beszédek, melyek a most megtartott pozsonyi gazdaggyűlésen elhangzottak, mind az összetartásra, a tömörülésre, a szövetségésre hívták fel a magyar gazdákat, a kiskgazdákat és nagygazdákat egyaránt. Ezt hirdette a magyar gazdák ősz vezére, gróf Károlyi Sándor is s ezt a többi szónokok a kékdolmányos kiskgazdák szószólójaig. Hogy ha összetartunk, erősek vagyunk, hogy ha nem: elpusztulunk, mint az oldott kéve, melyet szárnyaira kapott a viharzó orkán.

A magyar gazdák gyűlésén elhangzott beszédek közül egyik legragyogóbb, szivből a szívekhez, lélekből a lelkekhez szálló szónoklat volt György Endre beszéde. Mit mondott György Endre? Rámutatott arra a rettenetes elzúllásra, mely akkor következik be, mikor a társadalmi osztályok nem tartanak többé össze, mikor szét szakad köztük a tömörülés kapcsa. Hová vezet ez? Az anarkiára, melynek elve: Nincs haza, nincs király, nincs Isten! Az anarkiára, amelyben az emberek egymás véreire szomjuhozna, mint az egymást szétmarczangoló, megveszett farkas-csorda. És mi ennek az orvosszere, hogy ez az anarkikus veszettség be ne következzen? Az összetartás, a szövetség. Az, amit az egykori angol munkásvezér is hirdetett, *hogya elválasztanak a társadalmi különbségek egymástól, akkor is keressük az összekötő kapcsokat, keressük azokat a helyeket, ahol közösen egymás segítségére lehetünk s igyekezzünk alulról felfelé megtörni a közönyt, fölülről a palotákból megszüntetni a kunyhók nyomorát, az éhezők éhségét s elősegítsük a törekvők boldogulását.*

Hát ez a szövetség, az összetartás nagy célja, nagy ereje. Hogy tartsunk össze, az erős segítse a gyöngét s akkor nem fog rajtunk erőt venni még annak a kazárhadnak serege sem, melynek előcsahosai máris csattogtatják a magyar gazdák szövetségére ellen fogaikat, mert látva szövetségünket, látják azt is, hogy ezután nem sikerül nekik többé egész faluk lakosságát tönkretenniök s annyi tiz-százezer becsületes magyarnak a kivándorlás koldusbotját nyomni kezébe, koldustarisznyáját akasztani nyakába.

Igen, szövetezzünk, ezt hirdeti a Magyar Gazdaszövetség. Kötelességünk ez mint család-apáknak, mint honpolgároknak. Érdekében áll ez a nagygazdának épp úgy, mint a közép- és kisbirtokosnak egyaránt. Hogy látva lássuk mindannyian, hogy a segítő társai vagyunk egymásnak. Hogy szövetezzvén, együttes erővel tartsuk meg ezt a földet magunknak, magyaroknak, az édes magyar hazának. Ne engedjük azt idegen kézbe, mert hiszen sokszor mondott igazság,

de örök igazság az, hogy akié a föld, azé az ország. Ez a föld pedig maradjon és legyen a magyaroké. Ezt suttozza nekünk az apáink sirja felől feltámadó szellő s mikor az ég megzendül, a menynek dörgésében azt üzeni nekünk Árpád apánk, Rákóczi meg akinek szent emlékezetét most ünnepeljük: Kossuth Lajos! M.

A sasvári hadgyakorlatok.

Az ország határszélén folyó király-gyakorlatoknak különös jelentőséget kölcsönöz az idén az a körülmény, hogy Vilmos német császár elküldte királyunkhoz trónörökös fiát a sasvári főhadiszállásra.

Ő Felsége a király és *Frigyes* Vilmos német trónörökös a sasvári kastélyban, az egykori kolostor épületében voltak szállva, igen egyszerűen butorozott három szobából álló lakosztályban. A kastély megett hatalmas sátor van felütve s itt tartották az udvari lakomákat és ünnepségeket.

A királyt megérkezésekor *Kramolin* főispán a következő beszéddel üdvözölte:

Nyitra vármegye egész közönsége nevében ragaszkodó hűséggel, rajongó szeretettel és leglelkesebb hódolattal üdvözlöm Felséges urunkat Nyitra vármegye területén. Isten hozta, Isten áldja Felségedet!

A király válasza rövid volt. Azt felelte, hogy *örömmel jöttem Nyitra megyébe, habár csak rövid időre.*

Aztán azt kérdezte a főispántól:

— Ugyebár, ön rövid ideje főispán? Különb tudom, hogy Nyitra megyében nehezek a viszonyok.

Kramolin erre az válaszolta:

— Felséges uram, Isten segítségével majd uralkodunk a viszonyokon.

Azután *Skorda* préposthoz fordult a király, akitől azt kérdezte hogy mikor javították a templomot mire *Skorda* azt felelte:

— Két éve, hála Felséged nagylelkű támogatásának.

Markhot alispántól és *Szale* főszolgabírótól az aratási viszonyokról kérdezősködött a király. *Matula* községi bírótól azt kérdezte, hogy *tud-e magyarul*, mire *Matula* azt válaszolta:

— *Csak keveset, mert tótajku vagyok, de szívből teljesen magyar érzelmű.*

A német trónörökösst igen szívélyesen fogadta ősz királyunk és a gyakorlatok alatt is többször kiténtette vendégét. A gyakorlatok alkalmával a nyugati hadsereget *Ferencz Ferdinánd* főherceg, a keleti hadsereget *Frigyes* főherceg vezette. *Ottó* főherceg a bécsi lovassági csapat-osztály, *Lipót Szalvátor* főherceg pedig a 25. gyaloghadosztály élére volt kirendelve. *Ferdinánd Károly* főherceg ezredparancsnok a 3. tiroli vadászrezredet, *Szalvátor Ferencz* főherceg a 6. dragonyos ezredhez volt beosztva.

A hadgyakorlatokkal különben Ő Felsége teljesen meg van elégedve és ezt többször nyilvánította is.

Kossuth csónakosa.

Mai napig is él Orsován egy szálas, öreg ember *Begó* Mustafa, aki 1849-ben csónakon vitte át Kossuth Lajost Orsováról Viddinbe. Az öreg csónakos, aki jelenleg Budapestre jött a Kossuth-ünnepekre, így mondja el ezt a történeti eseményt:

— Akkoriban nagyon sokan menekültek Orsováról török területre. Én és több társam folyton az Ade Kalehval szemben levő orsovai parton vártuk csónakkal a menekülőket. A honvédtisztek rendszeresen jól meg is fizették fáradságunkat, amit különben meg érdemeltünk, mert az osztrák határőrök nagyon vigyáztak ránk s nem egy társamat agyonlőtték.

Egyszer egy három tagu magyar társaság érkezett az orsovai partra; egyikük egy ládát szorongatott a hóna alatt. Beugrottak ladikomba s azt mondták, vigyem őket a szigetre Ozmán bég török ezredeshez, Ada-Kaleh parancsnokához. Sokáig beszélgettek vele s át akarták neki adni a ládát, de vonakodtak megmondani, mi van benne. A bég nem fogadta el megőrzésre a titkos ládát.

Később tudtam csak meg, hogy a magyar szent korona volt benne. A három ur visszavezett Orsovára, ahol elásták a ládát. Aztán újra beleültek ladikomba s Viddinig vittem őket. Az egyik ur, aki legelőkelőbbnek látszott köztük, néhány aranyat és ezer forintnyi Kossuth-bankót adott nekem.

A mikor visszatértem Orsovára, kérdezősködtek tőlem a hivatalos urak és katonák, hogy nem én vittem-e *Kossuth Lajos* kormányzót? Csak akkor tudtam meg, hogy milyen nagy urat szállítottam Törökországba. Persze tagadtam, mert különben fölakasztottak volna.

*Bő áldás van, jó a termés,
Legyen vigság és nevetés!*

*Busult eleget a magyar
Végre kaczagná is akar!*

•Góbbéságok• kaczagtató székely históriák és elbeszélések. Ezt az érdekes és mulatságos könyvet a „*Független Ujság*” előfizetői kedvezményes árban: **2 korona helyett, csak egy koronáért és 20 fillér postai díjért** rendelhetik meg az irónál. Legezészerűbb az 1 kor. 20 fillért utalványon beküldeni *Péterfy Tamás*. IX. Budapest. Köztelek ezimre.

Rákóczy-kiállítás Kassán.

*Hej, Rákóczy, Beresényi, Bezerédi!
Magyar vitézek, nemes vezíri!*

Jól esik a magyarnak, de kell is, hogy elméldjék a mult dicsősége felett. Ezért minden ezirányu mozgalmat örömmel fogadunk.

A jövő évben, vagyis 1903-ban lesz kétszáz éve annak, hogy *II. Rákóczy* Ferencz kurucz tárogatói a Beszkidek alján megharsantak s hogy a hazáért és szabadságért való lelkes buzgalom a magyar nemzet elnyomott közérzését lángralobbantották. Kassán a Rákóczyak egyik legkedveltebb tartózkodási helyén most mozgalom indult, hogy a kurucz szabadságharcz kétszázéves fordulóját méltó módon megünnepeljék.

Rákóczy-kiállítást akarnak rendezni egykoru ereklyékből, amely az 1670-ben kezdődő s a szatmári békével végződő szabadságmozgalmakról kidomborító és tanulságos képet adjon

II. Rákóczy Ferencz.

a szemlélő utókor kegyeletének. Méltó emlékezés illeti meg a fejedelmet, akinek varázslatos egyéniségét a magyar szívek „Rákóczy kultusza” immár százados történelmi zománczezal övezte. A kiállítás védnökségét eddig: gróf *Apponyi* Albert, a képviselőház elnöke, dr. *Bubics* Zsigmond Kassa püspöke, *Csáky* Albin gróf a főrendiház elnöke, *Károlyi* Sándor gróf és *Zichy* Jenő gróf valóságos belső titkos tanácsosok vállalták el. Ezen hazafias vállalkozás sikeressé tétele érdekében a kiállítás előkészítőbizottsága már ezuttal felkéri mindazokat, kik a Rákóczy-korra vonatkozólag (1670—1711-ig) bármilyen ereklyék felett rendelkeznek, hogy az ereklyék átengedésével járuljanak hozzá a kiállítás arányainak

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete (Budapest, V., Alkotmány-utca 31.)

aratósi és cséplési árjegyzéke

megjelent és kívánatra bárkinek azonnal megküldetik

impozánssá tételéhez és sziveskedjenek ebbeli szándékukat Gerlóczy Gézával, mint az előkészítő-bizottság elnökével (Kassa, Fő-utca 4.) közölni, hogy a bizottság a kiállítás méreteiről a kellő tájékozást megszerezhesse és a megfelelő intézkedéseket megtehesse.

Köszönettel vesz a bizottság oly értesítést is, mely felvilágosítást nyújt arról: hol található a kurucz szabadságmozgalmakra vonatkozó ereklyék.

Szomorú gyerektörténet.

Megdöbentő hirt vesszük Ó-Fazekas Varsándról. Baba Mitru az apja jószágát őrizte Varsádon. Még alig nőtt ki az iskolasorból, de már nagy és tüzes vágyak laktak benne. Egy szép kurta-szoknyás kis lány után veszett az esze s azóta nem volt se éjjele, se nappala. Nem törődött semmivel, ott ólálkodott egyre a ház körül, ahol az ideál lakott s leste minden lépését. Feltűnt a dolog a szülőknek is s a lány apja el is csipte egyszer a gyermeket s kérdőre vonta.

— Mit ácsorogsz te Mitru mindig a házunk előtt?

De Mitru csak lehajtotta a fejét, hallgatott és tovább is — ácsorgott.

Egy este észre vette, hogy valaki ott áll az ablak előtt és merően néz be. Rögtön megismerte, a kis tizenkétéves Krizsán Stefán volt. Dühös féltékenység szállotta meg szívéét. De nem mozdult meg helyéről, csak várt. Így állottak egész éjfélig.

Másnap ugy hét óra tájban egyszerre értek a ház elé. Krizsán Stefán azt hitte, hogy esupán a véletlen hozta őket össze, különben se sejtett semmit s úgy bizalmaskodva, gyerek-módra bevallotta Baba Mitrunak, hogy ő a szomszéd lányát szereti. Babának megvillantak a szemei:

— Ugy, szereted? — s ezzel lekapta válláról fegyverét, egy szimpla csövű lankasztert s agyonlőtte vetélytársát. Krizsán rögtön meghalt. A lövésre összeszaladt az egész falu s nagyon sajátságos jelenség, hogy nem azért faggatták a gyermeket, hogy mért követte el tettét, hanem honnan szerezte a puskát? Az előljáróság telefonon tett jelentést az esetről a világoosi járásbírósnál, ahonnan egy vizsgáló bizottság azonnal kiszállott a helyszínére. A gyilkost letartóztatták, de mindenestre érdekes világot vett ez az eset is arra, hogy gyermekeink korunkban milyen kora érettek és helytelen nevelésben részesültek.

Mert ahhoz, hogy egy gyerek csak úgy lepuftantsa pajtását, a rossz érzületnek egy nagyobb adagja kell, melyben a tudatlanság is benne van. A nevelés volt hibás itt is.

• TÖRVÉNYKEZÉS •

Hamis kártyás gróf. Szentpéterváron a nemesi kaszinóban állandóan szinte mesés szerencsével játszott *Kozlorszki* gróf. A minap este ismét harmincz-ezer rubelt nyert, a mikor a kaszinó több tagja észrevette, hogy a gróf egy kártyát a kabátja ujjában rejteget. Azonnal jegyzőkönyvet vettek föl az esetről, a melynek az lett a következménye, hogy a gróft az összes nemesi klubokból kizárták. A gróf mindenképpen védekezett, sőt rágalmazás miatt pört is indított. A pört azonban elvesztette, mert többen bizonyították, hogy játékközben csakugyan eldugott egy kártyát a kabátja ujjába.

Elítelt rablógyilkos. A balassagyarmati esküdtszék előtt egy nyomorék ember állott, ki nagy kegyetlenséggel gyilkolta meg Fekete Józsefet Mohora és Szügy közt s elrabolta a pénzét. Kada József, így hívják a fiatal gyilkost, a rémregények áldozata. Állandóan rémregényeket olvasott s mint az esküdtszék előtt bevallotta, a sok gyilkosság, melyet ezekben a könyvekben elkövettek, annyira hatottak rá, hogy elhatározta, hogy ilyen uton fog pénzt szerezni. Otthon sajátkezűleg golyót öntött s a mohorai erdőségénél megleste Fekete Józsefet és fölkeresztett a kocsijára. Alig haladtak néhány lépést, revolverével lelőtte s kirabolta áldozatát. Az esküdtek Kadát mindkét bűncselekményben bűnösnek mondták ki. Az ügyész halálbüntetést kért kimondani, a bíróság azonban életfogytig tartó fegyházra ítélte e rémregények áldozatát. Valóban ideje volna, hogy a szabad sajtó szent szabadságának a burjánjait, szemeteit, a haszontalan rémregény-férférelményeket elkobozná, de legelőbb az erkölestelen írókat, akik ezeket gyártják, mint gazembereket a börtönre vetnék. Sajnos, de igaz, hogy a mi egészséges magyar népünket teljesen megmetyélezték e füzetes rémregényekkel és inkább olvassa azokat, mint a hasznos könyveket. Most aztán szomorú tapasztalatok bizonyítják a rémregények hatását.

Testvérek viszálya. Multhéten volt a tárgyalás a pestvidéki törvényszéknél Husek Pál, volt kereskedő bűnpörében. Azzal vádolják, hogy az öcsesét, Husek Domokost le akarta löni. Az idősebbik Husek valamikor jómódban élt, de azután tönkrement és nem volt még a betevő falatja sem. Egyszer eszébe jutott, hogy Domokos öcsese, a kinek Erzsébetfalván jó üzlete van, négyszáz koronájval tartozik. Irt is neki többször, de hiába. Az éhező ember beállított a testvére boltjába. Az öcsese most is elutasította. Husek ekkor rá akart löni a testvéreére, de nem találta el, ekkor aztán a pisztoly agyával verte össze. Tizenhét napig megmaradt az ütött sebek nyoma. A dühös embert kivezették aztán az utcára, a hol beverte a kirakat üvegét, de a csendőrség hamarosan lefogta. A tárgyaláson a vádlottat fölmentették úgy a gyilkosság, mint pedig a szándékos emberölés kísérletének vádjá alól. Bűnösnek mondták ki azonban könnyű testisértés és ingatlan-rongálás vétségében és ezért összbüntetésül hat hónapi fogházzal sújtotta a törvényszék. A vizsgálati fogságból ebbe az időbe beszámítanak öt hónapot és 29 napot, s így a vádlottnak csak egy napja maradt hátra.

A braganzai herceget felmentették. Annak idején sokat irtak a gyalázatos híreket hajhászó lapok arról, hogy az angol király koronázására utazott *Ferencz József* braganzai herceggel botrány történt. A büntetőtörvényszék hétfőn kezdte meg *Ferencz József* braganzai herceg bűnpörének a tárgyalását. Az ügyész a vádirat fölolvása után előadta, hogy az egyetlen szemtanu vallomásában ellenmondás van, a mennyibe első ízben azt állította, hogy a kulcslyukon nézett a szobába, a helyszíni szemle azonban kiderítette, hogy *a kulcslyukon át teljesen lehetetlen a szobába látni.* Az ügyész ki is fejezte azt a gyanuját, hogy a herceg ellen zsarolási kísérletet követett el s hogy a herceget a két rongyos fiu, Chandler és Sherman valami érthetetlen ürügygel esalta a Duke-Street 2. számú házába. Két napi tárgyalás után a bíróság *fölmentette* a braganzai herceget erkölcsellenes vádja alól, a két fiut pedig elítélte mint zsarolókat, egyiket két évi, másikat 8 havi börtönrre.

Az istentagadó. Stuttgartban a törvényszék előtt egy tanu megtagadta az eskü letételét s ezt azzal okolta meg, hogy nem hisz Istenben. A törvényszék a tanut illetlen viselkedés miatt két napi fogságra és az eskü megtagadása miatt hat márká pénzbüntetésre ítélte.

• MI UJSÁG? •

A király itthon. Miként megirtuk, Ő Felsége a király a sasvári hadgyakorlatok ideje alatt itthon lesz és csak a hét végén fog elutazni. A sasvári nagy napokról, valamint magas vendégünkről: Frigyes Vilmos német trónörököséről lapunkban külön cikkben emlékezünk meg.

A Kossuth-ünnep. A képviselőház tagjai közül lapunk zártáig vett hireink szerint százhuszonnégyen jelentkeztek, hogy Apponyi Albert gróf elnöklésével jelen lesznek a Kossuth-mauzoleum alapkövének letételénél. A jelentkezők közt van Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter is, aki mint egyszerű képviselő szintén részt vesz az ünnepségen. A képviselők az ünnep napján tizenegy órakor a Sándor-utczei képviselőházban gyülekeznek és onnan együtt mennek ki a temetőbe.

A tudomány-egyetem rektora, Kétly Károly dr. elrendelte, hogy szeptember 19-én úgy az előadások, valamint a vizsgálatok szünetelnek.

A főkapitány ma újabb rendeletet adott ki a Kossuth-ünnep dolgában. A Deák-téri templom előtt reggel félkilencz órától husz gyalogos és négy lovasrendőr tartja fenn a rendet. A templomba csak a főváros által kiadott háromféle jeggyel lehet jutni. A temetőbe száznolczvan gyalogos és tizenkét lovasrendőrt küld ki a főkapitány. A temetőbe szintén csak a főváros által kiadott jeggyel lehet be-

menni. Különbben az egész országban lázas készülődéssel vannak még ma (csütörtökön) elfoglalva. Ilyen nagyszabásu ünnep régen nem volt Magyarországon. Még Görgey is megszólalt egy ujságíró előtt, ki fölkereste visegrádi esendes lakásában és azt mondotta, hogy: *Kossuth megérdemli.* Jellemző ez a mondás, mivel ezideig Görgey mindenkor rossz nyilatkozatokat mondott Kossuthról. Mi pedig elmondjuk lapunk mult számának vezető cikkét ima-képpen és ezzel ünnepelünk az ünneplő magyar nemzettel.

Merénylet Lobkowitz herceg ellen. E czimen több lap azt a hírt közölte, hogy a negyedik hadtest és a székesfehérvári honvéd-hadosztály zárógyakorlatain szombaton merénylet történt Lobkowitz hadtestparancsnok ellen. Hír szerint a 17. és 19. honvédgyalogezred legénységéből sokan élestölténnyel lőttek és egy 68. ezredbeli baka halálosan megsérült. Erre vonatkozólag a hadtestparancsnokságtól a következő értesítést kaptuk: A hírből csak annyi igaz, hogy mindössze egy éles lövés történt és egy katona jelentéktelenül megsérült. A vizsgálat fogja kideríteni, hogy kicsoda lőtt éles tölténnyel. A Lobkowitz herceg személyére vonatkozó híresztelés a valóságnak nem felel meg.

Kossuth Lajos Tivadar itthon. Szerdán Budapestre érkezett Kossuth Lajos Tivadar, Kossuth második fia is, hogy résztvegyen a szeptember 19-diki nemzeti ünnepélyeken. A déli vasút gyorsvonatával érkezett délelőtt tíz órakor Milánóból s a budai pályaudvaron csupán bátyja, Ferencz fogadta, miután Kossuth Lajos Tivadar kértére az ünnepi fogadás elmaradt. A két testvér megölelte, megeskoltta egymást s Kossuth Ferencz József-köri lakására hajtatott, ahol Lajos Tivadar megszállott.

A Mátyás-szobor leleplezése. Október 12-én lesz Kolozsváron a Mátyás-szobor leleplezésének ünnepe. Az ország minden részéből sokan sereglenek oda, kik közül nevezetesebb vendégek: József Ágost főherceg és neje Augusztia főhercegné. A város az összes önjogu főhercegeket meghívta az ünnepélyre. Az országgyűlésnek úgy a főrendi-, mint képviselőháza nagyobb számú küldöttséget küld Kolozsvárra. A küldöttség tagjait valószínűleg a két ház elnöke fogja vezetni. — A főrendiház elnöksége a következő meghívót küldte a főrendekhez: Kolozsvár szab. kir. város területén emelt Mátyás király emlékszobrának leleplezési ünnepélyére folyó évi október hó 12-re a méltóságos főrendeket meghíván, — erről a méltóságos főrendek az elnökség által tiszteletteljesen értesítettnek. Budapestben, 1902. szeptember hó 8-án. Az elnökség.

Aranymisés kolostorfőnök. A deési sz.-ferencz-rendi zárda érdemes főnöke, Kozma Döme, a negyvennyolczas paphonvédek egyike — a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, szeptember tizennegyedikén mondotta el Deésen aranymiséjét. Ezelőtt ötven évvel tartotta meg Csiksomlyón az első szent miseáldozatát, azóta folytonosan az egyház és iskola szolgálatában tölti idejét.

A honvédelmi miniszter és a mezitlábás honvédek. Fejérváry Géza honvédelmi miniszter hír szerint meghagyta az aradi honvédszázalaj-parancsnokságnak, hogy sürgősen tegyen jelentést az aradi honvédek ügyéről, akik mezitláb végeztek gyakorlatot és így vonultak végig az utcákon. A parancsnokság állítólag föl is terjesztette már mentegődőz jelentését a miniszternek.

Magyar polgármester Ujvidéken. Hetekig tartó szenvedélyes korteskedés után, melyen állandóan farkasszemet néztek egymással a magyarok és a szerbek — megvolt az ujvidéki tisztújítás. Nagy többséggel Szalay Lajos ügyvédet választották meg Ujvidék városa polgármesterévé. A választás eredménye óriási lelkesedést keltett a magyarság körében, mert ezt a magyarság fényes diadalának tekintik. *Ujvidéken eddig még sohasem volt magyar polgármester.*

Uj angol ágyuk. Londonból írják, hogy egy londoni lap híradása szerint az angol kormány a wolwichi-i arsenálban új tábori ágyukat készített, melyek az összes államok összes ágyuit leverik. Az új ágyuk esőve hosszabb és nehezebb, mint a régieké, de azért az egész ágyu súlya még sem nagyobb. Egy külön készülék lehetővé teszi, hogy az ágyu stabilitása teljes legyen, a nélkül, hogy a lafetták lelánczolása szükséges volna, a mi a műveletek gyorsaságát nagyon megakadályozza. Az ágyu zárókészülékét egy mozdulattal meg lehet nyitni, a mi szintén növeli az ágyu könnyű és gyors kezelhetőségét.

Másodvirágzás. Buda-Eörsön, mint lapunknak írják, Ritter Márton fiatal szőlősgazda udvarán egy fiatal almafa, mely ez évben először termett 19—20 dekás almákat, most újból kivirágzott, sőt apró kis almákat is termett.

Sziámi hercegek Budapesten. Érdekes vendégei vannak most a fővárosnak. Két sziámi herceg Pénja és Chanfu hercegek Bangkokból, kíséretükkel együtt. A kíséret egy londoni orvos, egy sorhajóhadnagy és egy kapitányból áll. A főváros megtekintésére jöttek ide. Megjelenésük, viseletük európai. A hercegek minden délután ötödmagukkal sétára indulnak. A társaságukban levő tiszteknek különös egyenruhájuk van és hír szerint a hercegek több ideig fognak itt maradni.

Embercsempészet a román határon. A magyar-román határon, a mint Orsováról írják, nemcsak a leánycsempészet virágzik, hanem munkát kereső férfiakat is szoktak átsempészni *utlevél nélkül.* A minap letartóztatták *Bugariu* Juon 54 éves karánsebesi születésű és illetőségű kocist, aki üzletszerűen foglalkozik utlevél nélküli munkások átsempésztésével. Bugariut, aki gyilkosság miatt már 12 évi fegyházra volt ítélve és ebből a nagyenyedi fegyházban kilencz évet ki is töltött, az orsovai szolgabíró szigorúan megbüntette és egyidejűleg a járásból örök időkre kitiltotta.

Hóésés Máramarosban. Máramarosszigetről írják, Máramarosban augusztus 30-án a Pietroc havast és alját 30—40 centiméter magas hó borította el és e miatt Felső-Visó környékén annyira lehült az idő, hogy néhány napig a szobákban fűteni kellett. Az

időjárás, szeptember közepén még Máramaros-Szigeten is annyira lehült, hogy hópelyhek szállingóztak. Máramarosra csapás volna, ha a meleg ősz helyett egyszerre a tél köszöntene be, mert a kukoriczaterméstől, azaz a megérhetésétől függ a szegényebb földműves nép sorsa.

Szerbek és horvátok. Mintegy válaszul azokra a támadásokra, melyekkel a horvátok a legutóbbi zágrábi zavargások alkalmával a szerbeket illették, most döntő mozgalomra határozták el magukat a szerbek. Mint írják, Eszéken rendkívül népes gyűlést tartottak, melyen egyhangulag és lelkesedéssel elhatározták, hogy nagy küldöttséget menesztenek Budapestre a magyar kormányhoz azzal a megbizással, hogy kérelmet terjesszenek elő az iránt, miszerint azokat a horvát vármegyéket, melyekben a szerb lakosság legalább nyolczvan czázalék, *csatolják Magyarországhoz.*

Györi léghajó Békésben. Egyik györi uri családnál vasárnap délután a léghajóról folyt a szó, miközben a társaság egyik tagja indítványozta, hogy tegyenek próbát egy szerény vidéki léghajóval, egy 20 filléres gömmbel, a miket a vásárokon árulnak. Vettek egy ilyen színes gömböt és ráerősítve egy papírszeletet, a melyen a megtalálótól értesítést kértek, este fél 7 órakor utnak boesátották. A kis léggömb nyilegyenesen felszaladt, azután a dél—dél-nyugati irányt véve, eltűnt. Három nap után a megadott címre képes-levelezőlap érkezett, a mely tudatta, hogy a léggömböt Svábi József gépész, Köteles János uradalmi gazda és Bránya Pál Békésmegyében, Doboz község határában megtalálták.

A portugál korona gyémántjai. A kis Portugália mostanában sűrűn beszéltet magáról. Csak nemrégiben lepleztek le egész csapat előkelő államtisztviselőt, akik milliók erejéig károsították meg az államot s most egy újabb, még súlyosabb botrányról kapunk hírt. A portugál királyi koronának egy millió font értékű gyémántjait lopták el és hamis kövekkel pótolták. A lopást csak most fedezték fel s tettoseként a kormány tagjait gyanusítják.

Cseléd a gazda ellen. Horváth János nádorvárosi lakosnál volt szolgálatban Kóbor Kálmán cselédlegény. A szolgálattal azonban nem volt valami nagyon megelégedve s gazdáján úgy akart bosszút állani, hogy feljelentette, mert bejelentés nélkül disznót ölt. Horváthot indulatba hozta szolgálja feljelentése és addig ütötte, míg az mozdulni tudott. Kóbor Kálmánt kórházba szállították. Az ügynek folytatása a törvényhez kerül.

JENCS-féle

Magyar Restitutios-Fluid

lovak és szarvasmarháknak.

Gazdaságban nélkülözhetetlen.

Az állatok izomerejét fokozza, kitarthatóvá, erőssé teszi; megátalja a lábak merev benuulását, az intágulást s az ugynevezett pókosodást.

— **Ára 2 korona.** —

Postán 2-60 korona beküldése után bérmentve küldi:

JENCS VILMOS gyógy-szertára
Budapest, II. ker., Széna-tér I. sz.

Főraktár:
Dr. Egger, Nádor^o gyógyszerárában
Budapest, VI., Váci-körút 17.

GAZDASÁGI DOLGOK

Csibenevelés a veteményes kertben.

Tudom, hogy sok kertgazdának a haja is az égnek mered, ha kertet és csibét egyszerre emlegetnek, de hát a dolog mégis úgy áll, hogy a kettő nemesak hogy megfér egymás mellett, sőt én már egyiket a másik nélkül el sem tudom képzelni. Elmondom itt röviden, mikép járok én el. A csibéket kertemben anyjokkal együtt borító alá csak akkor szoktam kitenni, a mikor a kertben a palántának vett káposztafélék már kellni kezdenek. Ezekhez közel helyezem el a borítót, úgy hogy a déli nap heve ellen árnyékkal legyenek védve és kijáró nyílásukkal keletnek fekdjenek. A borító lehet bármilyen anyagból, csak arra kell ügyelni, hogy a behuzódó csibék az esőtől és szétől meg legyenek védve, ugy szintén az elázástól, mi annál is inkább kívánatos, mert az egészséges fejlődésnek egyik alapföltétele, hogy azok száraz földön álljanak, különösen kívánatos ez a tyukra nézve, mely állandóan borító alatt van.

A napkeleti oldalon egy oly rácsoszerű nyílásokkal kell birnia a borítónak, hogy azon az apró csibék szabadon ki-, bejárhassanak, de az anyjuk onnan kiszabadulni ne tudjon.

A kis csibék szorgalmasan fölkeresnek minden palántát s azokról leszedik a földi bolhákat, levépenészt, egyszóval minden rovar, a mihez csak hozzá férhetnek. A palántát nem bántják. A kis csibe a palántás ágyakon szabadon mászkálhal keresztül-kasul, taposása abban kárt nem okoz. Később, ha a rovarélet jobban fölpezsdül, szorgalmasan fölkatatják a növényeknek legkisebb részeit is. Ily koru csibék kaparni egyáltalán nem szoktak.

Nagy élvezetet nyújt egy gazdasszonynak, ha látja őket, miként nyüzsögnek s a gondos és féltékeny anya hívására befutnak a rekeszbe, de csakhamar ismét kint látjuk, mint szorgalmas munkásainkat működni.

A csibék kint hagyhatók mindaddig a míg csak a kaparást meg nem kezdik, a mi három hónapos korban szokott kezdődni. Ekkor azután ki kell őket vinni a majorudvarba.

Az egyszer kitett tyuk csibéivel együtt állandóan, tudniillik éjjel úgy, mint nappal a kertben a már egyszer elhelyezett helyen marad. Az nem baj, ha a tyuk csibéit már előbb el akarná is hagyni; nem baj, ha tojik is, mert ez a tojás költés alá ugy sem való. A földolog csak az, hogy a tyuk állandóan a borító alatt tartassék, onnan ki ne szabadulhasson.

Egy új amerikai takarmány-növény.

Amerikában az idén igen rossz takarmánytermés volt, úgy hogy a gazdák kénytelenek voltak buzát etetni állataikkal. Ez vezette főleg az ottani farmereket arra, hogy egy az éghajlat és időjárás viszonyoknak ellentálló takarmány-növény termesztését honosítsák meg s újabban mindinkább természetien kezdik az ugynevezett *teosnitet*, a mely takarmány-növény a

tengeri és ezirok között álló dus zöldtakarmányt szolgáltat és nedvesebb talajt szeret. Ábránk ez új takarmány-növényt mutatja be magjával, illetve hüvelyével együtt.

Mák aratása és cséplése.

A szerint, hogy nyílt- vagy zárttoku mák aratásáról van szó, más módon járunk el annak ara-

Amerikai új takarmány-növény.

tásánál és cséplésénél. Az érés jele az, hogy a tokok teljesen megkeményednek s megrázva a tokot, zörög benne a mag, a mikor a mák törhető. Nyílt toku máknál a fejeket zsákba kell szedni, óvatosan járva el a fejlemetszésnél. A zárttoku mákot sarlózni szokták, apróbb kévékbe kötve kis kupokba rakják össze a tarlón s 4—6 napi érés után behordják és kicsépelik. A kicséplés történhetik botokkal, hadaróval, kézi tengerimorzsolóval, nagybani termesztésével pedig cséplőgéppel is, bár a kemény durva szár a cséplődobját meglehetősen megrongálja; a cséplőgépet úgy állítatjuk be, mint a repezecséplésnél szokás, tehát a dobrol négy verőléczet levétetünk s a kosarat jó tágra állítatjuk. A magtok könnyen összetörnek s a megból a törmelékrészeket egyszerű szelelő-rostákkal kiválasztjuk. A tiszta magot szellős magtárban 8—10 cm. vastag rétegben kell eltergettetni és gyakran átlapátolni, ép úgy, mint a repeze kezelésénél szokás.

Fölősszámu malacz szoptatása.

Mangalicánál ritkán, Berkshirei és Yorkshirei sertéseknél azonban elég gyakran esik meg az, hogy több malacot vetnek, mint a hány épp, egészséges esecsimbójuk van.

A fölősszámu malaczoknak dajkaságba adása ritkán lehetséges, mesterséges szoptatásuk felettén költséges, azért hazánkban is, de csak nagyon szórványosan szokás a malaczok két csoportra osztása és így történő szoptatása, ám az is uzus, a mi hiba, hogy a fölős malaczokat megsemmisítik.

Ha a fiadzás holmi torz, selejt-malacot ad nagy számban, hát azt bizonyára nem kár elpusztítani, de ellenkező esetben, névszerint pedig ha értékes anyagból sokat ígérő malaczok kerülnek fölős számmal, indokolt azok két csoportra osztása azért, hogy fele része egy bizonyos időhöz kötötten bocsátatják az anyához, másik fele pedig ezt követő más időben.

Bizonyos, hogy a legtejdusabb koczáat is megviseli a fölősszámu malacz, azért ily esetben azon kell lenni, hogy a jobb takarmányozás és a malaczok minél hamarább való eleségre kapatása előnyösen közreműködjenek.

Önként érthető, hogy ez a két csoportban szoptatás több bibelődést s esetleg nagyobb költséget is okoz, értékes ivadéokban azonban az megtérül.

y.

Külföldi állat-gyógykészítmények eltiltása.

A m. kir. belügyminiszterium a földművelésügyi miniszteriummal együtt 15621/III. 1. számu rendeletével eltiltotta az összes külföldi állat-gyógykészítményeket, ezek között különösen kiemeli a *külföldi állattáppor-készítményeket, mint amelyeket sehol áadni nem szabad.* A nevezett miniszteriumoknak ezen rendeletét csak örömmel vehetjük tudomásul, mert hazánkban már régebb idő óta teljes sikerrel használt állat-gyógykészítményeket gyártanak gyógyszerészeink. Különös figyelmet érdemel ezen gyógyszerek között a *Jenes Vilmos* által készített resztitucziósfluid, melyet a kormány a 37.895. sz. rendeletével engedélyezett s mely már számtalan állatorvos bizonyítványa szerint kitűnőnek bizonyult.

Vasárnapi vadászok. Megyeri Károly, a legnagyobb magyar színészek egyike, egyszer nem tanulta be kellőleg szerepét s egészen a sugóra bizta magát. Vörösmarty e hanyagságáért megróttá őt rendes színi bírálatában. Csakhamar azután bizonyos kitűzött napon vadászni kellett volna menniök. Megyeri haragosan fogadta Vörösmartyt és kinyilatkoztatta, hogy nem vadászik:

— Igazságod van! — válaszolt Vörösmarty kedélyesen — minek is jönnél! hisz már tegnapelőtt a szinpadon is löttél elég bakot!

Megyeri elmosolyogta magát — s mindjárt együtt mentek vadászni.

A magyar ifjusághoz.

*Reszketek érted hazám ifjusága,
Nem vagy te hitvány, nem lehetsz te gyáva,
Holott, a mivel illetnek, a vád,
Gyalázatképpen ezt sütné reád!*

*Eddig a szó: magyar, azt jelenti,
Hogy a szabadság szent, ne bántsa senki!
S meg nem becsülvén örökségedet,
Te most ez ellen emelnél kezét?*

*Reszketek érted hazám ifjusága.
Öltözz te fénybe, fénylő napsugárba,
Mint a hogy tették: apád, nagyapád,
Nem illik a sötétség mezze rád.*

*Az a hír rólad, hogy ezenkül, butául
Mérned az embert hitágazatárul,
S én messze tőled, de mégis veled:
Önönmagadtól — sírván — védelek!*

*Ám fíld az Istent és hínyj benne szépen,
Mint minden bölcseségnek kezdetében,
De gyűlölködvén: Ő nem lesz veled,
Mert ez az Isten örök Szeretet!*

*Ott állj elő, versenyre abba' lobbanj,
Hogy ezt a hazát ki szereti jobban.
Ezer baj közt sir szegény nemzetünk,
S ha benmed sem, kiben remélhetünk?*

*Én pap vagyok, de nekem Magyarország
Drágább, mint akár maga a mennyország.
Ha szolga lesz, vagy elvész nemzetem:
Az örök üdvösség is mit nekem?!*

*... Reszketek érded, hazám ifjusága.
Öltözz te fénybe, fénylő napsugárba,
Mint a hogy tették: apád, nagyapád,
Nem illik a sötétség mezze rád!*

Szabolcska Mihály.

Lapunk mai számában közölt *Fehér Miklós* és *Tsa gépgyár-részvénytársaság* hirdetésére lapunk t. olvasóinak b. figyelmét felhívjuk.

Falu széle.

Az atyafiak Budapesten.

Hogy eljön Szent István napja, hát évről-évre eljönnek a mi kedves falusi ismerőseink is. A körutak, az Andrassy-ut tele van piros-pozsgás falusi lányokkal, mosolygó szemű enni való menyecskékkel, az ösémékkal, a bátyámékkal, a kiknek ugy felperzselte a nyári nap heve ott künn a mezőn, a ringó kalászkok, a kaszapengés és a csépelő gőzgép mellett becsületes arcukat, mintha most jöttek volna Azsiából.

A ki csak tehetette közülök hát az mind eljött a «pesti bucsura.» A Mariska hugom már egy esztendeje könyörgött az édes anyjának, a Treszka sógorasszonyomnak, hogy felhozza erre a napra. Meg is érkeztek szerencsésen s most a kis Mariska, a ki éppen, hogy csak elmúlt tizenhat esztendő nagy csodálkozással nézi a palotákat s alig várja, hogy holnap reggel odafent a várban megláthassa «aranykaesa lábán forgó várát» a magyar királynak.

Szóval itt vannak mind: A Pétör, akinek csak a farsangon volt az esküvője a Juczikával, de aki már katonaviselt ember léteire annyira papucs alá került, hogy a menyecske dehogy bizná rá a bankópénzt.

Elloppják ezt az «embertől» a pesti zsebmetszők, hát inkább elrejtí ő, oda a kabát alá, a mellé a fehér páros galamb mellé. Azután, a mikor nagy szép szóra ki vesz a menyecske egy-egy bankót, hát a Péternek is nagy gyönyörűsége van a pénz miatt; meg más embernek is, a ki szemléli a bankó-elővevés műveletét a patyolat alól. Csak a zsebmetsző uraságnak nincs, mert annak bizony, ha odakapna, ahol az erszényt őrzik, bizony megégetnék a kezét.

No de hát csak hogy itt vannak. Igaz, itt minálunk, ebben a két kis szobában egy kissé többen is vannak, mint kellene, sőt még a konyhába, és a szomszédokhoz, akik bécsi emberek s akiknek így nincs rokonságuk Magyarországon, még azokhoz is került az atyafiságból egy esomé «kovártélyra.» Igaz az is, hogy a szomszéd, aki különben nem rossz izlésű német, egyre a fiatalabb lelkekből kért magának vendéget, a miért is oda ajándékoztuk neki Örzse nénit, Panna nénit, Ludmilla és Eufrozina nénit. Mindegyike tul van a hatvanon. Mire hazajött a szomszéd a hivatalból már akkor beszállásoltuk őket a tisztelt nejéhez s így nem is volt mit tenni neki, minthogy szemrehányóan tekintett rám ezzel a megjegyzéssel:

— De hisz ezek mind öreg asszonyok.

— De a lelkük fiatal — jegyeztem meg én.

És hogy csakugyan fiatal a lelkük a néném asszonyoknak hát be is bizonyították. A szomszéd reggel panaszkodta, hogy egész éjjel nem tudta lehunyni a szemét tőlük sem ő, sem a tisztelt neje. A nénémék mindig csodálkoztak!

— Jujj mekkora házak.

— Jérum, azok a kocsik ló nélkül is szaladnak.

— Hát a szakállas kisasszonyt látta kelmed?

Igy tartott ez folyton s minden csodálkozást azzal a közmondással fejezte be:

— Mégis csak hunczut a német.

Bécsi illetőségű szomszédom ezen méregbe jött és ki akart törni, de a felesége kérlelte:

— Az istenért, ne szólj nekik apuskám, mert ha megtudják, hogy te is német vagy, megvernek bennünket.

Ahogy délután, mind a harminczhét atyafival nyakunkba vettük a várost, egyszerre csak Hevér sógort elvesztettük.

— No ezt elkriványozták tőlünk! — jegyeztem meg. A felesége a Juczi sirni kezdett:

— Mi lesz belőle, mi lesz? Még virslinek aprítják fel!

A dolog pedig úgy történt, hogy a Pétör nagyon elbámult a Hermann Ottó hajaviseletén s a mig bámult, eltévesztett bennünket. Nosza neki iramodott akkor s megkérdezte minden rendőrtől:

— Nagyságos ur, nem látta a sógoromat? (Már minthogy engem.)

Egy rendőr sem látott s így hát elkezdte a kaputos embereket meginterjúholni:

— Ugyan kérem nem látták a sógoromat?

Azok közül sem látott egyetlen egy sem. Azonban végre megis felfedeztük Pétört egy villamos vasuti kecsi elején. A Juczi elkiáltotta:

— Ott a Pétör!

A viszontlátás örömei miatt Pétör le is akart ugrani a kocsii elejéről de egy rendőr nem engedte, ami miatt aztán, míg a villamos messze elrobogott tőlünk, a sógor és az András közt kemény véleménykülönbség támadt. A rendőr rárivalt Pétörre:

— Igazolja magát!

— Már azt a csufságot nem teszem — felelt elszántan a sógor.

— Akkor be vele a központba. És csakugyan hajtott be a már akkor megszeppent Pétört, aki kérelőleg szólalt meg:

— Hallja-e rendőr ur, én vagyok a csantavéri bíró.

— Nem bánom — volt a felelet.

— Nem mennénk be ebbe a koresmába?

— Nem bánom — szolt ismét a rendőr, mire mind a ketten beléptek. Pétör azonban nem esett a feje lágyára, mert a mikor már vagy tíz «krigit» elfogyasztottak, felkiáltott:

— Tjüh, aki angyala van, nem tudom kifizetni a sörök árát, valami zsebmetsző ellopta a bugyilárisomat.

4 rendőr e felfedezés után kiugrott az ajtón. Pétör pedig fizetett s egy hordár segítségével hazaért lakásunkra még azon az estén.

Vagy két nap még itt voltak a falusiak. Attól a közel százezer vidéki polgártársunktól egészen más képet nyert a főváros. Mintha elhozták volna a mezők illatát, a nádfődeles házak költészetét, a gerlekaczagást.

Végig járják ezt a nagy várost, melynek kemény talaján elfáradnak, melynek zaja elkábitja a mezők, a faluk esendjéhez szokott fejüket.

Azután a mint elhozta őket a vonat, viszi is vissza az ország száz vidéke felé s amikor majd elérkezik a tengerihántás, a mese-szó közt megered a rege a tündérszép városról, a király házaról, Budának váráról, a melyben csak az a kár, hogy még mindig nagyon sok benne a német. *Csalavér.*

Ősz kezdete.

Apróságok.

Istrán bácsi. (Egy pesti kocsmában.) Hallja, pinczér ur! Nem habot kértem, hanem sört, azt a ragyogó rézangyalát!

Pinczér. Igenis kérem! (Tovább szalad.)

Istrán bácsi. De a nemjóját a fülednek, ide hallgass! Nem élek én *madártej*es habbal!!

Széchenyi szivarjai. Széchenyi István grófnak szívtárczája rendszeren a legfinomabb külföldi szivarokkal volt megtömve. — A magyar akadémiának egy félhónapi ülése alatt a gróf künnhagyott felöltője zsebében feledi tárczáját s az egyik akadémiáirnok abból zsenirozás nélkül rágyújtott. Vége levén az ülésnek, a gróf azonnal ráismert illatjáról szivarjára s mosolyogva jegyzé meg az égő szivart az asztalra helyezett irnok előtt:

— Ha orrom nem csal, uraságod ugyanazon gyárból szerzi szivarjait, a honnan én, azzal a különbséggel, hogy uraságod sokkal jutányosabban jut hozzájuk.

A biblia versekbe foglalva. Gróf Széchenyi Istvánhoz jött egyszer egy tudákos ember s nagy iratesomagot hozott az ölében.

— Én Nagy János vagyok.

— Tisztelem, hát mit hozott?

— Verset. Csupa merő verset. Az egész bibliát versekbe foglalva.

— Hát hova legyek én ezzel a sok verssel?

— Tessék átadni a tudós-társaságnak, nyomassa ki, mert megérdemli.

— No majd átadom, alászolgája.

— De nem alászolgája; még más dolgunk is van. Ennyi verset senki sem bolond, hogy ingyen irjon: ezért jutalom is kell.

— Pénz ugy-e?

— Pénz és dicsőség. Az ára ugyan megfizethetlen, hanem majd megalkuszunk: de nagyobb annál, hogy én be akarok vétetődni a tudós-társaságba.

— Tudja mit barátom? A tudós-társaság nem méltó hely ön számára, hanem legközelebb indítványba hozom azt az intézetet, melynek ön bizonyára érdemes tagja leend valaha.

Ebben megnyugodott a táltos és eltávozott.

A nemes gróf legelső indítványa az volt, hogy

emeljen a nemzet az emberiség iránt való tekintetből sok számtalan szerencsétlen vers-gyártó számára minél előbb — *egy bolondok házát.*

Mi a laikus? Pompás feleletet adott erre egy szegedi öreg pallérember. Most építik Szeged új vasuti állomását s a cserepezéssel már elkészültek, mely több pallér felügyelete alatt folyt le. A napokban az építést vezető mérnök szemlét tartott a munkálatok fölött, hogy jól mentek-e a dolgok? Az egyik pallérnak azután azt mondta:

— Hallja-e, barátom, ez a rész nem jó. Rossz rajta a cserepezés.

Az öreg pallér szeme szögletével megvetően mérte végig a mérnököt s a pipáját a fogsora másik oldalára tolva megszólalt:

— Má rossz? Oszt mé?

— Hát csak látom. Az egész cserepezés rossz ezen a darabon.

— Ugyan, no. Maga ahhoz *laikus.*

A mérnök haragudott, hogy miért nevezi ez a pallér őt laikusnak? Le akarta főzni az öregot:

— Hát tudja maga, mit tesz az: *laikus* — kérdezte gunyosan.

— Már honne tudnám — nyögte ki vállvonogatva az öreg pallér — bezon tudom. — Hát azt teszi, hogy . . . *marha!*

Aki duplán számít. *Megyeri* a híres humoros művész egykor ünnepi ebédre volt hivatalos. Az asztalnál véletlenül éppen tizenhárman ültek. Többen a vendégek közül nyugtalankodni kezdenek. *Megyeri* vigasztalá őket:

— Mit se féljenek uraim, gondolják mintha tizennégyen volnának, minthogy én ugyis két szemléért fogok enni és inni.

Képeinkhez.

Ősz kezdete. A tavasznak az ifjuság örvend, a nyárt a fázékony asszonyok szeretik, az ősz kezdetének öröme leginkább a borkedvelők között tapasztalható. Jó szüretünk lesz! Ez az érdekes csoport a bortermést várja és a festő oly megkapóan rajzolta le őket, hogy elsem tagadhatnák a bor iránt érzett vonzalmukat. A kép nem magyar, inkább dalmát, horvát és sváb arezok, de hát az teljesen mindegy, mert ők is csak ugy szeretik a szőlőnedvet, mint mi és ugy örülnek az ősz kezdetén mutatkozó pompás szőlőtermésnek, mint Göre Gáborbíró ur.

Falu széle. Közelget az ősz, ma van ősz kezdete. Tetintsünk ki még a falu szélére, hol a zöldlombos fák, meg a pázsit hívogat. Élénk itt az élet. Libák legelnek más állatokkal is tarkítva van a hely. Az elvonuló idegenek még vásárt is csapnak, ha van eladó, mert az a falu ám a város közelében fekszik, ahol sok városi megfordul szép verőfényes napokon. A falusi kép szinte jól esik a szemünknek, főleg az a barna magyar menyecske illik oda, hogy összhangzóbb legyen a faluszéli kép.

Képrejtvény.

A megfejtéseket legezészerűbb levelező-lapon beküldeni.
A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni.
Megfejtési határidő 1902. szeptember hó 28.

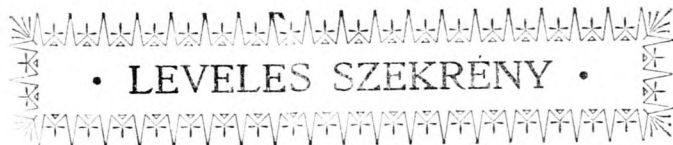
A „Független Ujság” 37. számában közölt talány megfejtése

»Remény.«

Helyesen fejtették meg: Csizsár Katicza, Joó Mariska, Vörös Ilonka, Nagy Mariska, Matuska Jolán, Derzsi Margit, Mészáros Dénesné, Pál Jánosné, Szathmáry Sándor, Lauer Imre, Lakatos József, Noszticzius Gyula, Boross Ferencz, Szabó István, Abonyi kath. munkás egyesület.

A sorshuzásnál Pál Jánosné (Dorog) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Beniczkyé Bajza Lenke »A hegység tündére« című regénykötetét küldöttük meg.

A »Független Ujság« 36. számában közölt talányt utólagosan megfejtették: Csizsár Katicza, Forgács Jánosné, Mészáros József, Dedinszky József.

»Harcban a szabadságért« című hazafias regényem megjelenése alkalmából több üdvözlő sort kaptam és ezuton köszönetet mondok mindazoknak, akik a regény olvasása után az író üdvözléséről sem feledkeztek meg.
Péterfy Tamás.

Bellabás János urnak. Az államnak olyan mihelye nincs és nem is lehet, mert sehol még nem volt. A székelly fiukat is az államvasutak gépgyáraiban alkalmazták, mint szegény fiukat, akik pedig más mesterségre adatnak, azokat a székellyföldi kereskedelmi és iparkamara helyezi el a különböző ipartestületek útján. A mi tanácsunk tehát az: legelőször kérdezze meg a fiu tanítóját. Hallgassa meg a tanító tanácsát a gyermek hajlamaira, rátermettségére nézve. Ha iparosnak elég erős, a gyermek is nyilatkozni fog. Így a tanító és a gyermek beszédéből könnyű a helyes utat megtalálni. Iparostanacot, ha jó és szorgalmas, mindenkor ellehet helyezni a közeli város legelső mihelyeiben. Tanonc idő 3 év, a ruházás a mestert illeti. De szépen fölöltöztetve és fehérneművel ellátva kell tanonecnek adni, hiszen ez az utolsó felruházása az édes szülői háztól. Amint láthatja a mi véleményünk nem pusztá okoskodás, hanem a tapasztalaton alapszik, mert aki ezt a feleletet írja, 600 székelly tanonc elhelyezésénél volt jelen. Az okmányokat majd beszerzi, ha a fiu a próbaidőt (2 hét) kitöltötte. A gyermek érdekében egy kis szénézést nem kell kimélni, hogy jó helyet kapjon és derék kézműves legyen belőle.
— **Kiss József Henrik** urnak. Levelét az ügyvédünknek adtuk át. A választ közelebről megadjuk. — **Horváth**

Kálmán urnak. Magánczégek felől és pedig anyagi viszonyairól felvilágosítást adni nem tudunk, de megkísérjük kerülő uton és utána kérdezzük az ottani bentfentes embereknél, hátha sikerül egyet-mást megtudni a kérdézet intézetről. Kísérje ezen rovatunkat figyelemmel. — **Elidesz Miklós** urnak. Igenis beléphet a segélyző pénztárba. Bővebb felvilágosítást a falu előljárósága készséggel ad. — **Topolyszky Pál** urnak. Forduljon a „Felsőbb ipari iskola” igazgatóságához a m. kir. Technologiai muzeum (Budapest., József-körut) czimén. A kérdéseket tegye meg pontonkint, számozva és röviden. (Válaszbélyeggel). Mert ott vannak nappali, estéli tanfolyamok és magunk sem vagyunk tisztába annyira, hogy ezekről helyes feleletet adhassunk. — **Rózsa Boriska** kisasszonynak. Posta- és távirókezelőnévé legelső sorban olyan nők nevezhetők ki, akik postamesteri vizsgálatot tettek s mint postakiadók vagy postamesternek legelőt őt évig működtek. Másodsorban kinevezhetők olyan nők, akik a posta- és táviró-szolgálatot magánuton valamely postamesternél vagy postahivatalban megtanulták s hat hónapi gyakorlat után kezelőnéi vizsgálatot tettek. Alkalmaztatás végett valamelyik postai igazgatóságnál kell jelentkezni. Csak azok pályázhatnak, akik tizennyolc-negyven évesek s a polgári vagy felsőbb leányiskola negyedik osztályát jó sikerrel végezték. A postakezelőnévi fizetése nyolcszáz korona. — **Szerednyei Péter** urnak. Szénsavas fürdőt mesterségesen úgy készíthetünk, ha egy kád vízbe száznolcgramm natrium bikarbonicumot oldunk föl és fürdőközben, a fürdőzőtől legtávolabb eső részébe a kádnak folytonos keverésközben száznolcgramm közönséges sósavat töltünk. Hazánkban a legszénsavdusabb ásványvizek: a borszéki és szalatnyai. — **Pusics András** urnak. Igen helyesen gondolkozik. Ha valaki magyar, a neve is legyen magyar. Forduljon a „Központi Névmagyarosító Társaság” elnökségéhez. (Budapest., I. Atilla-utca 85.) — **J. B.** Névtelen levélre nem felelünk. — **Béres János** urnak. A munkaadó nem köteles eselédje hadmentességi adóját fizetni. — **Sereg József** urnak. Kilépni és más vallásfelekezethez átlépni annak szabad, aki élete tizennyolcadik évét már betöltötte. A kilépni kívánó szándékát két magaválasztotta tanu jelenlétében egyházközségének lelkésze előtt köteles ki nyilatkoztatni. Tizennégy nap eltelté után két tanu kíséretében a lelkész előtt ujra kijelenti, hogy kilépő szándéka mellett továbbra is megmarad. A kilépni kívánó attól a lelkésztől, aki előtt kilépő szándékát bejelentette, mindkét izben külön-külön bélyenmentes bizonyítványt kér. Ha a lelkész a bizonyítványt megtagadja a nyilatkozatról, a tanuk adnak külön-külön bélyenmentes bizonyítványt. A bizonyítványokat az illetékes elsőfoku közigazgatási hatóságnál kell bemutatni. A hatóság ezután annak az egyháznak a lelkészét értesíti, amelybe az illető belépni kíván. — **Drobnik János** urnak. Ez a vármegyei tüzendészeti szabályrendelet melynek köteles eleget tenni. De igen jó, mert ha meggondoljuk az ujabban országszerte esett nagy tüzeket, valóban érdemesnek tartjuk ezt az intézkedést, hogy keresztül hajtsák. — **Minden sorsjegykérdésre**, mely e héten érkezik, csak jövő héten ad feleletet a bankházunk és emiatt türelmet kérünk. — **Sorsjegyekről.** Cs. K. D. Aszófó, M. J. Both, T. J. Bács-Keresztur, B. P. Sály, T. S. Proszapuszta, Gy. I. Püspökhatvan, Sz. F. Rumapályaudvar. Sorsjegyeik nem huzattak ki.

A „Független Ujság” szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA, országgyűlési képviselő,
a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

Budapesti placzi árák.

Budapest, 1902. szeptember 20-án.

Gabona. (Árák métermázsánként értendők.) Buza 14:00—16:00 K. Rozs 12:20 K-tól 14:40 K-ig. Árpa 11:20 K-tól 12:20 K-ig, jobb minőségű 14:00 K-tól 17:50 K-ig. Zab 14:80 K. Tengeri 10:20 K.

Liszt ára 100 kg.-ként.									
Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	27 10	27 40	26 90	26 20	25 80	25 20	24 60	22 60	11 40
Buzakorpa finom 8 80 K, durva 9 00 K.									
Egyéb magvak: mák 25—28 K 1 q., bab fehér nagyszemű 16—40 K, aprószemű 24—32 K, tarka 20—20 00 K, lenese 28—43 Jorsó héjas 28—32 K, lóhere 46—56 K, luczerna 64—66 K. baltaczim 26 00—28 50 K.									
Takarmányvásár. Réti széna 520—740 fillér, mubar 660—760 fillér, zsupszalma 320—380 fillér, aloraszalma 240—280 fillér.									
Juhvásár. Belföldi hizlalt ürű 34—42 K.									
Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 86—88 fillér, 260—280 kg.-mos 76—82 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 72—86 fillér, szerb 86—100 fillér.									
Marhavasár. Következő árak jegyeztettek: Hizott magyar ökör jobb minőségű 64—69—, középminőségű 54—64—, alárendelt minőségű magyar ökör 48—52—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 58—66 00, magyar tehén középminőségű 56—60 00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 46—, 58 00, szerbiai ökör jobb minőségű 44—68—, kivitel —, középminőségű 34—38—, szerbiai bika 46—67—, szerbia bivaly 38—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősúlyban Élő borju 56—86 K.									

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 2 40—2 80 K, csirke 1 10—1 70 K, kappan hizott 3 00 K.—7 20 K. Rucza 2 60—3 00 K. Lud sovány 4—8 K. Pulyka sovány 4 40—4 60 K.

Tojás alföldi 72—74 K, erdélyi 56—58 K, ládánként. Tea. tojás 100 drb 4 40—4 80 K.

Tejtermékek. Teavaj 2 40—3 00, tejföl 64—76 fillér literenként, főzővaj 56—80 K, tehénturó 16—20 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0 00—0 00 1 q 16 00—17 00 Petrezselyem 100 kötés 00—0 00, 1 q 14—18—, zeller 100 drb 1 00—1 60, karalábé 1 40—2 00, vöröshagyma 100 kötés 00—40 drb 6 00 q 6 00—20 60, foghagyma 30—32—, vörösrépa 100 drb. 1 60—2 00, fehérrépa, fejeskáposzta 30 00—32 00—, kelkáposzta 100 drb 4 00—8 00, vöröskáposzta 00—00—, fejjessaláta 1 00—1 60, kötött saláta 0 00—0 00, burgonya rózsa 1 q 10 40—16 60, sárga 10 40—16 80.

1902. évi 60.308/II. 1. sz.

≡ Lóárverési és lóvásári hirdetmény. ≡

A magy. kir. állami lótenyészintézetekből kisorolt számfeletti

kanczák és heréltek árverése

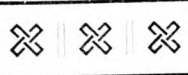
folyó évi október hó 1-én és esetleg folytatólag 2-án Budapesten a "Tattersall" Kerepesi-uti helyiségeiben délelőtt 10 órától kezdődőleg fog megtartatni.

A budapesti "Tattersall" részvénytársaság a fenti árverést megelőzőleg folyó évi szeptember hó 27., 28. és 29-én luxus-lóvásárt, október hó 12., 13. és 14-én pedig ménlókiallitást és vásárt rendez.

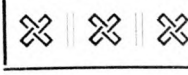
A lovak leírását és a részletes feltételeket tartalmazó árverési jegyzékek, a posta-bélyeg beküldése mellett a "Tattersall" igazgatóságától kaphatók.

BUDAPEST, 1902. évi szeptember hóban.

M. kir. földmivelésügyi minister.

**TEJGAZDASÁGI GÉP-
GYÁRTMÁNYAINK és
ÖSSZES TEJGAZDA-
SÁGI CZIKKEINK**

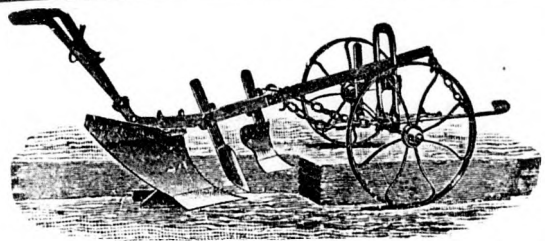
**A II. MEZŐGAZDASÁGI
ORSZÁGOS KIÁLLÍTÁSON**

POZSONYBAN

(tolyó évi szeptember 7-étől 28-áig)
külön pavillonunkban üzemben láthatók.

Kérjük b. látogatását.

FEHÉR MIKLÓS GÉPGYÁR R.-T.
V., KÜLSŐ-VÁCZI-UT 80. SZÁM.

Egyetemes és mélyművelő-ekék

□ acél gerendelyvel, állítható szarvakal, pánczélemezekkel, aczélföntvényeketesttel.

Többvasu ekék.

Finom-, szántó-, csukló- és rét-boronák.

Háromtagu- és egytagu hengerek.

Szab. egyetemes-sorvetőgépek, Umrath és Társa Budapest,

V., Váci-körut 60. szám.

Gőzeplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100 lóerőig.

1901. évi forgalom 26000 mmázsa.

**Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

**a budapesti
gyapju-aukcziókra**

melyek idei második sorozata

f. évi szeptember hó 24-én veszi kezdetét.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverés” vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál.

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

Pozsonyi Kiállítási Sorsjáték

1089 nyeremény 85.000 korona ért.

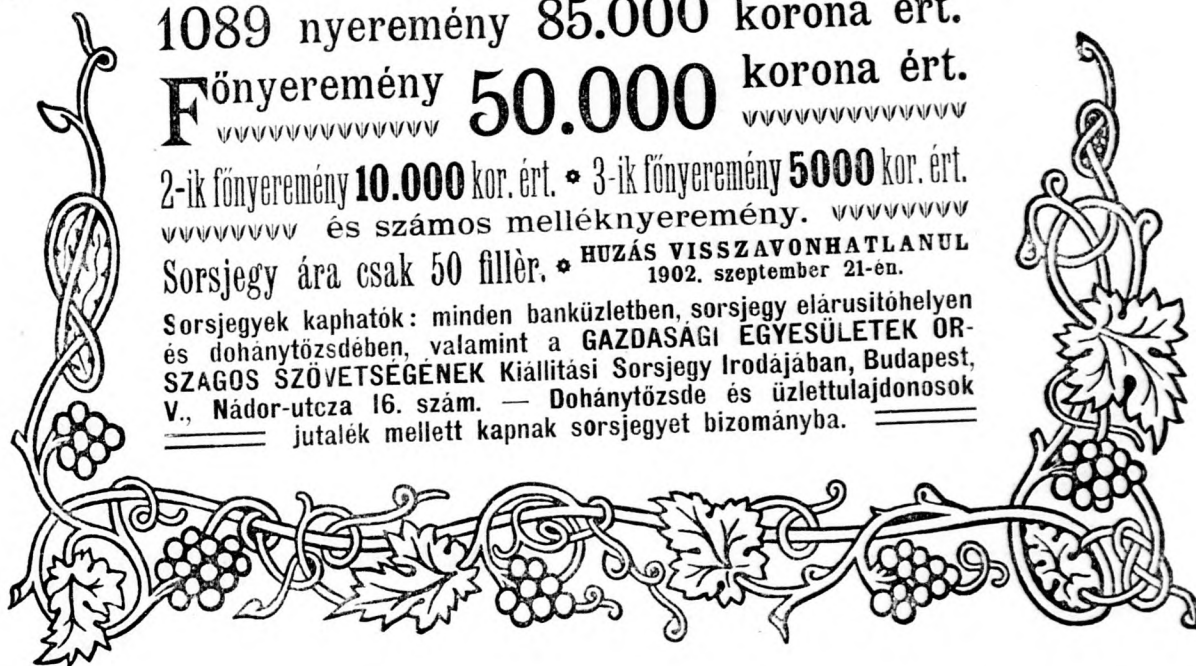
Főnyeremény 50.000 korona ért.

2-ik főnyeremény 10.000 kor. ért. • 3-ik főnyeremény 5000 kor. ért.

és számos mellényeremény.

Sorsjegy ára csak 50 fillér. • **HUZÁS VISSZAVONHATLANUL**
1902. szeptember 21-én.

Sorsjegyek kaphatók: minden banküzletben, sorsjegy elárusítóhelyen és dohánytözsdeben, valamint a **GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZAGOS SZÖVETSEGENEK** Kiállítási Sorsjegy Irodájában, Budapest, V., Nádor-utca 16. szám. — Dohánytözsde és üzlettulajdonosok jutalék mellett kapnak sorsjegyet bizományba.

Gőzekéket, Gőz-utihengereket

és

Gőz-utimozdonyokat

a legökéletesebb szerkezettel a legolcsóbb árak mellett szállít

John Fowler & Co.

Telefon 92-50. Budapest-Kelenföld, a vasútállomással szemben,

hol is épített új telepükön gőzeke szerkezeteiről tárlatot rendeztek be. Ugyanott természetesen berendezett tartalékrész raktárt és javítóműhelyt tartanak fenn.

Közlekedés vasuton és villamos vasuton.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII., Baross-utca 10. sz., II. em.

az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ugy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége

Alakult 1900.

erkölcsi támogatásával

Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulásával	400.000.— kor.
Alapítványok	1.268.080.— kor.
Tartalékok	111.053.60 kor.
Összesen	1.779.133.60 kor.

Első évi fölösleg 90.349.— kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi fizetfeleslegből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést nyernek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatvánnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál az igazgatóság.

Alfa-Separator Részv.-Társaság

BUDAPESTEN

Iroda: V., BATHORY-UTCZA 4.

Gyártelep: VI., PETNEHÁZY-UTCZA 8-10.

Tejgazdasági gépgyár

Tejgazdasági eszközök és gépek gyártása.

Tejszövetkezetek és tejtelepek berendezése.

Arjegyzékek, tervek és költségvetések díjmentesen.

Alfa Laval Separatoraival eddig több mint 500 első díjat nyertek. — Évi gyártás körülbelül 45000 darab.

KURCZ LIPÓT ÉS TÁRSA

photocinkografiai műintézete

Budapest, VIII., Szentkirályi-u. 13.

KÉSZIT:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

CLICHÉKET

Chemigrafia, chromotypia, photo- (auto)-typia, fametszet stb. útján. Terképek, tervezetek, alaprajzok photolithografailag legszébben, legolcsóbban sokszorosítottak

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltenek.

SZUPERFOSZFÁTOT,

Stassfurti kainitot szavatolt 12,4% tiszta káli = 23-24% kénsavas káli tartalommal,

Stassfurti kálitrágyasót szavatolt 40% tiszta káli = 74-76% kénsavas káli tartalommal,

Kovasavas-kálit (dohánytrágyázásra) továbbá mindennemű egyéb

Műtrágyaféléket, azonkívül

Rézgáliczot (98-99%) elismert kitűnő minőségben szállít a

„Hungária” műtrágya, kénsav- és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.